

**Wewnętrzny system
doradztwa zawodowego
w Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki
w Częstochowie**

Opracowanie: mgr Bożena Górniak, mgr Katarzyna Pulcer

I. Struktura programu

1. Tytuł: *Dbam o swoją przyszłość zawodową*

2. Podstawa prawna programu:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 199 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001 r. nr 61 poz. 624, z późn. zm.)

3. Założenia programu:

- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) ma na celu koordynację działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Sojusznicy:

W tym zakresie będziemy korzystać z pomocy: CIZ, KOWEZiU, Powiatowego, Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego, Samorządowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Ochotniczych Hufców Pracy, uczelni wyższych

4. Cele programu (ogólne):

- przygotowanie uczniów gimnazjum do podjęcia trafnej decyzji dotyczącej dalszego kierunku kształcenia

5. **Cele szczegółowe:** udzielanie pomocy uczniom w podejmowaniu decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia, a zwłaszcza:

Uczniowie:

- mają wiedzę na temat zawodów i rynku pracy,
- znają swoje zainteresowania zawodowe, umiejętności, uzdolnienia, mocne strony, cechy charakteru,

- znają strukturę szkolnictwa i zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych,
- posiadają umiejętności służące podejmowaniu decyzji zawodowych,
- są zaangażowani w planowanie swojej przyszłości zawodowej,

Nauczyciele:

- są świadomi konieczności wprowadzenia w treści przedmiotowe tematyki z zakresu doradztwa zawodowego,
- realizują zagadnienia z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych i innych przedmiotach,
- znają oferty szkół ponadgimnazjalnych i zasady rekrutacji,
- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów

Rodzice:

- mają wiedzę na temat WSDZ działającego w szkole,
- znają oferty szkół ponadgimnazjalnych i zasady rekrutacji,
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami,
- są przygotowani do pełnienia roli „doradców zawodowych” swoich dzieci,

6. Treści, tematy zajęć ze wskazaniem adresata:

Dla uczniów:

- czynniki trafnego wyboru zawodu,
- poznanie swoich predyspozycji zawodowych, umiejętności, mocnych stron, przeciwwskazań zdrowotnych,
- wiedza o wybranych zawodach,
- wiedza o rynku pracy,
- wiedza na temat ofert szkół ponadgimnazjalnych, zasad rekrutacji,
- informacja na temat instytucji wspierających uczniów w wyborze zawodu i kierunku kształcenia,
- planowanie i podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych

Dla rodziców:

- prezentacja założeń pracy WSDZ na rzecz uczniów,
- informacja na temat ścieżek kształcenia, zasad rekrutacji

Dla nauczycieli:

- określenie priorytetów dotyczących zagadnień z zakresu doradztwa zawodowego realizowanego w ramach programu wychowawczego danej szkoły na każdy rok nauki,
- zapoznanie ze szkolnymi zasobami informacji dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego i zasadami ich wykorzystania

7. Metody i techniki pracy:

- zajęcia warsztatowe,
- wycieczki,
- spotkania z przedstawicielami poszczególnych zawodów,
- prelekcje,
- udział w dniach otwartych,
- filmy,
- zajęcia informacyjne,
- Salon Edukacji,
- Tydzień Branż Zawodowych,
- doradztwo indywidualne w ramach punktu konsultacyjnego.

8. Scenariusze i konspekty:

- materiały umieszczone w bibliotece szkolnej,
- strona internetowa szkoły z zakładkami stron dot. doradztwa zawodowego.

9. Dostępne materiały edukacyjne:

- materiały umieszczone w bibliotece szkolnej (wykaz materiałów związanych z doradztwem zawodowym, które są dostępne w bibliotece szkolnej znajduje się w Załączniku nr 1).
- strona internetowa szkoły z zakładkami stron dot. doradztwa zawodowego,
- **zasoby internetowe:**

- ✓ www.wybieramzawod.pl
- ✓ www.2011.tydzienkariery.pl
- ✓ www.euroguidance.pl
- ✓ www.koweziu.edu.pl
- ✓ www.irp-fundacja.pl
- ✓ www.ohpdlaszko.pl
- ✓ www.doradca-zawodowy.pl
- ✓ www.poznajswiat.ecorys.pl
- ✓ www.junior.org.pl
- ✓ www.labirynt-zawodow.progra.pl
- ✓ www.frps.org.pl
- ✓ www.kluczdokariery.pl
- ✓ www.pociagdokariery.pl
- ✓ www.sdsiz.pl

- ✓ www.praca.gov.pl
- ✓ www.doradca.praca.gov.pl
- ✓ www.zawody.praca.net
- ✓ www.pracuj.pl
- ✓ www.perspektywy.pl

10. Osoby odpowiedzialne za realizację:

- dyrektor szkoły,
- pedagog szkoły,
- psycholog szkolny,
- koordynator doradztwa zawodowego,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele przedmiotu,
- wychowawcy świetlicy,
- nauczyciel bibliotekarz.

II. Procedura ewaluacji wewnętrznej

1. Cele:

Sprawdzenie czy w szkole została utworzona **baza danych** dotycząca doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz czy nauczyciele wykorzystują ją w pracy z uczniami.

2. Kryteria:

- W szkole w jednym pomieszczeniu zostały zgromadzone materiały dotyczące doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- Istnieje ewidencja zasobów oraz procedura ich udostępniania,
- Nauczyciele korzystają ze zgromadzonych w szkole zasobów, prowadząc zajęcia z uczniami.

3. Metody zbierania danych (wzory narzędzi):

- Kontrola ewidencji zgromadzonych materiałów i procedury ich udostępniania –
- Ankieta skierowana do nauczycieli – kwestionariusz ankiety
- Wywiad

4. Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewaluacji:

Pracownicy wyznaczeni przez dyrektora szkoły.

5. Sposób prezentacji wyników badań efektów pracy doradczej:

- Raport z przeprowadzonej ewaluacji zostanie przedstawiony nauczycielom na posiedzeniu rady pedagogicznej.

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej

L.p.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnozowanie potrzeb uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe.	Diagnoza uczniów poprzez rozmowy z nauczycielami, wychowawcami, rodzicami oraz samymi uczniami na temat wyboru zawodu, kierunku kształcenia	Koordinator WSDZ, Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
2.	Pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.	Badanie preferencji zawodowych.	Pedagog szkolny, wychowawcy, psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Praca indywidualna z uczniami.	Pedagog szkolny, wychowawcy, psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Kierowanie uczniów wymagających szczególnej pomocy w zakresie doradztwa zawodowego do specjalistów zatrudnionych w CIZ (uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi posiadającymi opinię lub orzeczenie, <i>uczniowie niezdecydowani, uczniowie wybierający naukę w ZSZ, którzy nie ukończą 16 r. ż do 1 września danego roku.</i>)	Pedagog szkolny, wychowawcy, psycholog szkolny	Cały rok szkolny
3.	Poznanie planów zawodowych i edukacyjnych uczniów na różnych etapach kształcenia	Badanie ankietowe	Koordinator WSDZ Wychowawcy klas	I semestr

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

L.p.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Gromadzenie i systematyczne aktualizowanie informacji zawodowej i edukacyjnej.	Inwentaryzacja szkolnych zasobów Gromadzenie Materiałów Edukacyjnych (informatory, ulotki) i prowadzenie biblioteczki z zakresu doradztwa zawodowego i rynku pracy w gabinecie pedagoga oraz tablicy informacyjnej.	Koordinator WSDZ, bibliotekarz	Cały rok szkolny
		Aktualizacja informacji edukacyjno-zawodowych w bibliotece szkolnej.	Koordinator WSDZ, bibliotekarz	Cały rok szkolny
2.	Udzielenie indywidualnych porad i konsultacji uczniom i ich rodzicom.	Udostępnienie uczniom informacji na temat oferty edukacyjnej lokalnych szkół ponadgimnazjalnych	wychowawcy koordynator WSDZ	Cały rok szkolny
		Udostępnianie rodzicom uczniów informacji o szkołach ponadgimnazjalnych.	Koordinator WSDZ, wychowawcy	III – VI

Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

L.p.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	<p>Przeprowadzenie zajęć z zakresu modułu „Poznanie siebie”:</p> <p>Poznanawanie siebie: swoich mocnych i słabych stron, umiejętności/ uzdolnień, temperamentu, zainteresowań zawodowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze - Zajęcia dydaktyczne – poznanie swoich mocnych i słabych stron - badania kwestionariuszowe dotyczące umiejętności, temperamentu, zainteresowań - spotkania ze specjalistami - punkt konsultacyjny dla uczniów, rodziców 	<p>Nauczyciele, Wychowawcy koordynator WSDZ, pedagog szkolny</p>	Cały rok szkolny, wg potrzeb.
2.	<p>Przeprowadzenie zajęć z zakresu modułu „Wiedza o zawodach i rynku pracy”:</p> <p>Nabywanie wiedzy o zawodach, Poznanie oferty szkół ponadgimnazjalnych Uzyskanie informacji nt. sytuacji na rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze - Zajęcia dydaktyczne: poznanawanie zawodów związanych z daną dyscypliną nauki. - Zapoznanie z czynnikami wyboru zawodu - Organizowanie spotkań dla uczniów z absolwentami szkoły. - Wyjście na Salon Edukacji Technicznej i Zawodowej, - Tydzień Lokalnych Branż Zawodowych, - Otwarte Dni Branżowe. - Udział w Dniach Otwartych organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne, 		

3.		<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z przedstawicielami różnych grup zawodowych. - Projekt „Młodzi Kreatywni”. 		
	<p>Prowadzenie zajęć z zakresu modułu „Planowanie przyszłości zawodowej”:</p> <p>Ćwiczenie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>Ćwiczenie umiejętności wyznaczania planów i celów.</p> <p>Podejmowanie decyzji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje poświęcone systemowi edukacji oraz możliwościom zdobycia kwalifikacji zawodowych w szkole oraz w systemie pozaszkolnym - Zapoznanie uczniów z zasadami elektronicznego naboru do szkół ponadgimnazjalnych - Zajęcia warsztatowe w ramach godzin wychowawczych - Pogadanki zawodoznawcze dla uczniów na godzinach wychowawczych, filmy dotyczące wybranych zawodów. - Planowanie wspólnych przedsięwzięć klasowych (np. wycieczka, kiermasz, imprezy okolicznościowe) - Punkt konsultacyjny dla uczniów, rodziców - Zebrania z rodzicami - Spotkania ze specjalistami 	<p>Nauczyciele ,</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Koordynator WSDZ,</p> <p>pedagog szkolny</p>	<p>Cały rok szkolny, wg potrzeb.</p>

Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.

L.p.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Rola rodziców w wyborach Zawodowych	Spotkania z rodzicami, punkt konsultacyjny.	Koordynator – pracownik CIZ	Cały rok szkolny
2.	Wdrożenie wewnętrznego systemu doradztwa zawodowego	Opracowanie programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem WSDZ.	Koordynator szkolny	Listopad 2015
3.	Organizacja współpracy szkoły z instytucjami wspierającymi realizację zadań z doradztwa w ramach WSDZ	Nawiązywanie współpracy i inicjowanie spotkań z przedsiębiorcami o tematyce zawodoznawczej. Pozyskiwanie informacji na temat rynku pracy z PUP, Aktywny udział w sieci współpracy prowadzonej przez CIZ	Koordynator zawodowy, dyrektor, rodzice	Cały rok szkolny
4.	Udzielanie wsparcia nauczycielom zaangażowanym w realizowanie WSDZ	Rozmowy, konsultacje	Koordynator	Cały rok
5.	Monitorowanie realizacji przydzielonych zadań	Ocena skuteczności realizowanych zadań (poprzez analizę zapisów w dziennikach zajęć związanych z doradztwem zawodowym rozmowy, wywiady)	Dyrektor Koordynator WSDZ	Cały rok szkolny

Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

1.	Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zwołu w ramach lekcji przedmiotowych.	Udostępnienie materiałów, scenariuszy zajęć.	Koordynator WSDZ, pedagog szkolny.	Cały rok szkolny
2.	Informowanie Rady Pedagogicznej szkoły o przedsięwzięciach i realizowanych działaniach.	Posiedzenie RP	Dyrektor szkoły, koordynator szkolny	Cały rok szkolny
		Realizacja działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w dokumentacji wewnętrznej (m.in. Statut Szkoły, Program Wychowawczy Szkoły, Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego).	Koordynator WSDZ, Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny

Dyrektor szkoły